

REFERAT Teknik- og Miljøudvalget d. 03-12-2025

Mødedato	Onsdag d. 03. december 2025 kl. 16:00
Mødested	Mødelokale 3, Sløjfen i Hadsten
Mødedeltagere	Erling Kvist Andersen (A), René Schneider (C) (Fravær), Torben Christensen (B), Søren Gade (A), Niels Christian Selchau-Mark (C)

Indholdsfortegnelse

Beslutningskompetence ved godkendelse af varmeprojekter.....	3
Orientering om Gudenåkomiteens overdragelse af arbejdet med Gudenåplanen.....	7
Anlægsbevilling til ny skole og daginstitution mv. i Foldby-Norring.....	12
Beredskabsplan for vandforsyning.....	20
Grøn Trepert - Principvedtagelse af omlægningsplan for Lokal Trepert Randers Fjord.....	24
Grøn Trepert - Principvedtagelse af omlægningsplan for Lokal Trepert for Århus Bugt.....	32
Forslag til Naturplan 2025 og tillæg nr. 6 til Kommuneplan 2025-36.....	39
Anlægsbevilling til implementering af Klimaplanen 2050 i 2026.....	45
Orienteringspunkt.....	50
Digitalt underskriftsark.....	52

Punkt 1: Beslutningskompetence ved godkendelse af varmeprojekter

2008-24458

Beslutningskompetence ved godkendelse af varmeprojekter

Tidl. politisk behandling	TM-U, 07.12.22, pkt. 7, TM-U 06.12.23, pkt. 7
Forventet sagsgang	TM-U
Lovgrundlag	Varmeforsyningsloven, Projektbekendtgørelsen

Sags-ID: 2008-24458
Dok-ID: 26189705
Sagsbehandler: LVSO

SAGENS INDHOLD

Teknik- og Miljøudvalget skal i denne sag tage stilling til permanent delegation af beslutningskompetence ifm. godkendelse af projektforslag. I henhold til Favrskov Kommunes kompetencefordelingsplan, skal Teknik- og Miljøudvalget godkende projektforslag fra fjernvarmeværkerne for bl.a. udvidelse af forsyningsområder, brændselsskift og etablering af ny produktionskapacitet jf. varmforsyningslovens projektbekendtgørelse.

Som følge af bl.a. den nuværende konflikt i Ukraine, har de lokale fjernvarmeværker siden 2022 intensiveret arbejdet med både den grønne omstilling af deres varmeproduktion og med udvidelsen af deres forsyningsområder. Målet er udfasning af naturgas til rumopvarmning og en forøgelse af forsyningssikkerheden.

Fjernvarmeværkerne efterlyste i 2022 en kortere godkendelsesprocedure, da den administrative behandling af et projektforslag typisk tager 4-6 uger, efterfulgt af en politisk godkendelsesproces i Teknik- og Miljøudvalget, som også tager 4-6 uger.

På den baggrund besluttede Teknik- og Miljøudvalget 7. december 2022, at beslutningskompetencen i 2023 skulle delegeres til Teknik og Miljø således, at godkendelsesprocessen for projektforslag gennemføres rent administrativt, og at udvalget orienteres om en status på området minimum to gange årligt. På møde 6. december 2023 besluttede udvalget at forlænge ordningen til og med 2025.

Ordningen har siden starten bidraget til en hurtigere og mere effektiv sagsbehandling, og Teknik og Miljø foreslår derfor, at den midlertidige ordning bliver gjort permanent fra og med 2026.

Hvis ordningen fortsættes, vil Teknik- og Miljøudvalget hvert år modtage en status for området på udvalgets møder i april, august og december måned.

Delegationsordningen for projektgodkendelser praktiseres også af en række andre kommuner.

VURDERING

Teknik og Miljø vurderer, at en permanent fortsættelse af ordningen vil bidrage til, at der fortsat kan ske en hurtig og effektiv sagsbehandling af fjernvarmeværkernes projektforslag, så værkerne hurtigere kan igangsætte realiseringen af deres projekter.

I myndighedsbehandlingen af projektforslagene vil en godkendelse stadig være baseret på, at projektet er samfunds-, selskabs- og forbrugerøkonomisk rentabelt.

Der forventes en generel klimamæssig gevinst ved godkendelse af fjernvarmeværkernes projektforslag, da disse typisk omhandler indførelse af mere vedvarende energi i fjernvarmeproduktionen, udfasning af individuelle olie- og naturgasfyr i eksisterende byggeri, samt udbredelse af grøn fjernvarme til nybyggeri i nye lokalplanområder.

ØKONOMI

Der forventes fortsat maksimalt ti årlige anmodninger om godkendelse af projektforslag, hvilket kan håndteres administrativt inden for de nuværende rammer i Teknik og Miljø.

INDDRAGELSE

Den nuværende midlertidige ordning er foranlediget af et konkret ønske fra de lokale fjernvarmeværker, som fortsat ønsker, at der er mulighed for en hurtig og effektiv godkendelsesproces.

INDSTILLING

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller til Teknik- og Miljøudvalget:

1. At kompetencen til at godkende varmforsyningsprojekter delegeres permanent til forvaltningen fra og med 2026.
2. At Teknik og Miljøudvalget fra og med 2026 modtager en orientering om godkendte projektansøgninger til udvalgets møder i april, august og december.

BESLUTNING

Teknik- og Miljøudvalget, 3. december 2025:

Fraværende: René Schneider

Godkendt.

BESLUTNING

Fraværende: René Schneider

Godkendt.

Punkt 2: Orientering om Gudenåkomiteens overdragelse af arbejdet med Gudenåplanen

2024-07118

Bilag

Overleveringsmateriale vedrørende Gudenåplanen (D26207043)

Medlemmer af følgegruppen (D26207041)

Gudenåkomiteens overdragelse af arbejdet med Gudenåplanen

Tidl. politisk behandling BY 24.05.2024, pkt. 11, BY 10.09.24, pkt. 2, BY 09.09.25, pkt. 2

Forventet sagsgang TM-U

Lovgrundlag

Sags-ID: 2024-07118
Dok-ID: 26205223
Sagsbehandler: KASOR

SAGENS INDHOLD

Teknik og Miljøudvalget skal i denne sag orienteres om status for Gudenåkomiteens arbejde med Gudenåplanen. Gudenåkomiteens funktionsperiode 2022-2025 er under afslutning. Komiteen fremlægger i den forbindelse et overleveringsdokument vedrørende Gudenåplanen for medlemskommunerne. Dokumentet samler erfaringer, status og anbefalinger til det videre arbejde med planen i den kommende komite og de nye byråd. Se vedlagte bilag.

Byrådet har 24. maj 2024 behandlet og godkendt Gudenåkomiteens indstilling om at igangsætte udarbejdelsen af Gudenåplanen.

Som en del af arbejdet med Gudenåplanen har Gudenåkomiteen blandt andet:

- samlet viden og skabt fælles forståelse for problematikkerne blandt komiteens medlemmer
- udviklet en strategisk retning for håndtering af udfordringerne
- inddraget input fra en faglig følgegruppe i arbejdet
- søgt inspiration fra både nationale og internationale erfaringer.

Medlemmer af følgegruppen fremgår af bilag.

Gudenåkomiteen anerkender behovet for et paradigmeskifte i forvaltningen af Gudenåsystemet, hvor natur, klima, biodiversitet og rekreativ anvendelse ses i en sammenhæng. Tidligere har oversvømmelse og vandhåndtering været et primært omdrejningspunkt. Med udgangspunkt i en landskabstransformation i Gudenåplanens geografi kan der komme bidrag, som kan bidrage til at løse flere nationale og internationale dagsordener.

Komiteen anbefaler medlemskommunerne, at Gudenåplanen skal fungere som ramme for den fremtidige dialog og for konkrete handlinger i hele ådalen og i Randers Fjord. Gudenåplanen er et værktøj, der kan omsætte politik til virkelighed.

I Gudenåplanen bliver der arbejdet på tværs af fire strategiske indsatsområder:

- Natur og biodiversitet
- Klima
- Friluftsliv
- Vandmiljø.

I arbejdet har Gudenåkomiteen fastlagt mål og delmål inden for hvert strategisk indsatsområde. Det arbejde kalder på yderligere udfoldelse i den kommende komites funktionsperiode.

Gudenåplanen skal være en retningsgivende og strategisk plan for Gudenådalene og Randers Fjord, og det kommer til at tage tid at nå i mål. Det bliver med andre ord en generationsplan. Med forskellige tiltag i ådalen, vandløb, søer og fjorden vil landskabet skifte karakter flere steder. I overleveringsdokumentet er vist visualiseringer af, hvordan landskabet i Gudenådalene og Randers Fjord kan komme til at udvikle sig. Visualiseringerne skal fungere som dialogværktøj og inspiration – ikke som facit.

Efter igangsættelse af arbejdet med Gudenåplanen gik implementeringen af Aftale om Grønt Danmark for alvor i gang. Med opbakning fra parterne i treparten er Gudenåplanens geografi medtaget i omlægningsplanen for Randers Fjord med det sigte at signalere et ønske om, at der kan blive arbejdet med en landskabstransformation i geografien.

Gudenåplanen binder de otte medlemskommuner sammen i arbejdet for også at nå omlægningsplanens mål i Gudenådalens geografi, udover de øvrige strategiske fokusområder defineret med Gudenåplanen.

Gudenåplanens succes afhænger af fortsat politisk opbakning, økonomisk prioritering og et samarbejde mellem medlemskommunerne. Kommunerne varetager i udgangspunktet konkrete delprojekter i egen geografi.

Gudenåkomiteen afslutter sin funktionsperiode med at levere et godt grundlag for det videre arbejde med Gudenåplanen, og anbefaler medlemskommunerne, at overleveringsdokumentet indgår som strategisk grundlag for det videre arbejde med Gudenåplanen.

Gudenåkomiteens sekretariat og forvaltningerne i de enkelte medlemskommuner arbejder videre med grundlaget for udfoldelsen af planen frem mod udpegningen af en ny komite.

Gudenåkomiteen takker de otte byråd for opbakningen til at igangsætte arbejdet.

VURDERING

Teknik og Miljø vurderer, at overleveringsmaterialet fra den afdøende Gudenåkomite er et godt og brugbart grundlag for den kommende komite at arbejde ud fra.

Teknik og Miljø vurderer, at potentialet for lavbundsprojekter og sammenhængende naturområder i og omkring Gudenåen, som skitseret med Lokal Trepert Randers Fjord, harmonerer godt med Gudenåplanens strategiske fokus.

ØKONOMI

Der er afsat midler til Gudenåkomiteens sekretariat fra de otte medlemskommuner, samlet set en million kr. pr år i 2025 og 2026 til udarbejdelse af planen, diverse undersøgelser mv. Favrskov Kommune har afsat 150.000 kr. i begge år.

Midler til planens færdiggørelse, implementering og videreudvikling anbefales at indgå i budgetforhandlingerne i 2027 og frem.

INDDRAGELSE

Der er etableret en hjemmeside til formidling af projektet (gudenåplanen.dk). Aktørperspektiver omtales i overdragelsesdokumentet, og borgerinddragelse anbefales gennemført i den kommende funktionsperiode.

INDSTILLING

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller til Teknik og Miljøudvalget:

1. At orienteringen taget til efterretning.

BESLUTNING

Teknik- og Miljøudvalget, 3. december 2025:

Fraværende: René Schneider

Taget til efterretning.

BESLUTNING

Fraværende: René Schneider

Taget til efterretning.

Punkt 3: Anlægsbevilling til ny skole og daginstitution mv. i Foldby-Norring

2023-07152

Bilag

Projektforslag 12.11.2025, Pluskontoret, Ny Korsholm Skole og Bø... (D26211466)

Anlægsbevilling til ny skole og daginstitution mv. i Foldby-Norring

Tidl. politisk behandling	BY, 28.05.24 pkt. 9, BY, 28.01.25 pkt. 12.
---------------------------	--

Forventet sagsgang	BS-U, TM-U, ØK, BY
--------------------	--------------------

Lovgrundlag	
-------------	--

Sags-ID: 2023-07152
Dok-ID: 26189350
Sagsbehandler: ABS

SAGENS INDHOLD

Byrådet skal i denne sag tage stilling til projektforslag samt frigivelse af en anlægsbevilling på 114,6 mio. kr. til en ny kombineret skole og daginstitution i Foldby-Norring. Anlægsbevillingen, som foreslås finansieret af de afsatte rådighedsbeløb i Budget 2026-2029, gives til udarbejdelse af hovedprojekt, tilbudsmateriale, udbud og byggeriets gennemførelse.

Det bemærkes, at den samlede anlægssum for skole- og dagtilbudsbyggeriet udgør 122 mio. kr. Hertil kommer 12 mio. kr. til køb af jord, byggemodning, vejanlæg mv. i relation til det kommende byggeri. Den samlede budgetterede anlægsudgift udgør således 134 mio. kr. Den samlede projektøkonomi er beskrevet nærmere i økonomiafsnittet nedenfor.

Projektets byggeprogramudvalg har i samarbejde med den eksterne rådgiver Pluskontoret udarbejdet et projektforslag, og byggeprogramudvalget indstiller projektet til Byrådets godkendelse. Forslaget til byggeriet af ny Korsholm Skole og Børneunivers, "Projektforslag 12.11.2025, Pluskontoret, Ny Korsholm Skole og Børneunivers" er vedlagt som bilag.

Den nye kombinerede skole og daginstitution opføres med plads til 230 elever. Det nye børneunivers opføres med plads til 132 børn fordelt på to vuggestuegrupper og fem børnehavegrupper. Desuden etableres fritidsklub, SFO og FørskoleSFO.

Der er disponeret et byggeri på i alt 4.776 m² inklusive svalegange og udvendige trapper, og det opvarmede bygningsareal vil udgøre 4.572 m². Arealernes fordeling i byggeriet kan ses i vedlagte projektforslag.

Byggeriet udformes med en gennemgående struktur og sammenhæng, der understøtter barnets udvikling fra vuggestue til mellemtrin. Byggeriet opføres i 2 etager i fire fløje omkring en central bygning Fællestorvet. Fællestorvet fungerer som det sociale omdrejningspunkt og forbinder alle fløje. Her kan børn, både fra daginstitution og skole, mødes tidligt om morgenen, spise morgenmad og få en tryk fælles start på dagen. I løbet af dagen vil der kunne foregå en bred vifte af aktiviteter, og PLC (Pædagogisk Læringscenter), som ligger på 1. sal i den centrale bygning, vil understøtte varieret undervisnings- og fritidsmiljø særligt med fokus på klubtilbuddet. I sammenhæng med Fællestorvet er en bevægelsessal med omklædningsfaciliteter.

Byggeriet placeres i den nordlige del af Norring, nord for Damsbrovej, på en ca. 28.000 m² stor grund, der er omfattet af Lokalplan nr. 435. Grunden er omgivet af åbne marker

og udgør en del af et område udlagt til boligudbygning med primært åben-lav bebyggelse.

Mod nord afgrænses området af det fredede naturområde ved Norring Møllebæk, og byggegrunden skråner ned mod bækken med et terrænspring på omkring 5,5 meter – fra det højeste punkt i sydøst til det laveste i nordvest. Denne naturlige terrænvariation skaber sammen med de nærliggende lege- og udearealer ved skole og daginstitution gode muligheder for at udvikle et varieret og oplevelsesrigt landskab, som kan integreres aktivt i undervisningen og i børnenes hverdag gennem leg, læring og bevægelse.

Tilkørslen til skole, daginstitution og det nye boligområde sker ved etablering af en ny vejadgang med fortovej og cykelsti. Herudover etableres et signalreguleret kryds på Damsbrovej ved Riisvej. Den nye vejadgang kobles til byggeriets parkerings- og ankomstareal med to overkørsler. Vejprojektet tilpasses også de nye stier, der bl.a. benyttes af elever, der kommer gående eller på cykel o.l., og understøtter en tryk og trafikssikker vej til og fra skole og institutioner.

Byggeriet planlægges udbudt i EU-udbud i hovedentreprise i august 2026 med licitation i december 2026. Byggeperioden planlægges fra januar 2027 til december 2028, og den nye kombinerede skole og daginstitution forventes at være klar til brug 1. februar 2029. Den nye vejadgang er etableret, når byggeriet går i gang i januar 2027. Det nye lyskryds planlægges etableret i sommeren 2026.

VURDERING

Den nye skole og daginstitution løser overordnet set to opgaver. For det første er de nuværende bygninger, der i dag rummer Korsholm Skole og Børneunivers, i dårlig stand og uhensigtsmæssigt indrettet. For det andet forventes en betydelig vækst i børne- og elevtallet i Korsholm-distriktet. Foldby-Norring er en attraktiv by i udvikling, hvor der løbende flytter nye borgere til, og hvor der allerede foreligger flere planer for yderligere by- og boligudvikling.

Det nye byggeri understøtter visionen for Ny Korsholm Skole og Børneunivers, som skolens bestyrelse og dagtilbuddets områdebestyrelse har udarbejdet sammen med ledere og medarbejdere. Visionen er beskrevet omkring temaerne fællesskab og samarbejde, fleksibilitet, differentierede lege- og læringsmiljøer, tryk i kendt base, læring gennem teori og praksis, grøn profil samt rollen som hjertet i lokalsamfundet.

Byggeprogramudvalget har lagt vægt på et byggeri, som stiller krav til og styrker spillet mellem dagtilbud, skole og fritidstilbud. Desuden har byggeprogramudvalget lagt vægt på en optimal udnyttelse af kvadratmeterne ved en gennemtænkt funktionel og pædagogisk indretning med bl.a. fælles torv og spiseområde.

Byggeriet, herunder multisalen og undervisnings- og faglokalerne, vil også udenfor undervisnings- og dagtilbudstimerne kunne bruges til fritidsaktiviteter, hvilket vil øge brugen af bygningen.

Et stigende børne- og elevtal i Korsholm-distriktet samt udfordringer med at rekruttere et tilstrækkeligt antal dagplejere har skabt et øget behov for flere vuggestue- og børnehavepladser. Det nye byggeri imødekommer dette behov ved at tilføje én vuggestuegruppe og én børnehavegruppe til den aktuelle kapacitet i børneuniverset. Derudover øges skolens kapacitet markant, så den fremover kan rumme 230 elever, hvilket ifølge prognoserne vurderes nødvendigt inden for de kommende 10-20 år.

Projektet er dermed et vigtigt skridt mod at sikre pasningsgarantien på dagtilbudsområdet og imødekomme det stigende elevtal på skoleområdet. Derudover vil de fysiske rammer overholde de gældende bygningsmæssige standarder for arbejdsmiljø, undervisning og pædagogik.

På baggrund af budgetaftalen for Budget 2026-29 (politisk aftale A) er forvaltningen i dialog med lokale aktører i Foldby-Norring om undersøgelsen af mulighederne for at finansiere og etablere en selvejende hal i tilknytning til den nye daginstitution og skole.

I planerne for det kommende byggeri er der indtænkt en mulighed for at bygge en hal og ekstra parkeringspladser. Spørgsmålet om eventuel kommunal medfinansiering til en eventuel selvejende hal vil på den baggrund kunne indgå i den kommende budgetproces for 2027-30.

ØKONOMI

I budgettet for 2026-29 (A-301) er der afsat et samlet rådighedsbeløb på 110 mio. kr. til en ny kombineret skole, fritids- og daginstitution i Foldby-Norring fordelt med 28,1 mio. kr. 2027, 46,3 mio. kr. i 2028 og 35,6 mio. i 2029.

I budgettet for 2023 blev der afsat 12 mio. kr. Rådighedsbeløbet er overført til 2025 og Byrådet har 28. maj 2024 bevilget 7,4 mio. kr. til projekterings- og rådgiverydelser og nedsættelse af byggeprogramudvalg. De resterende 4,6 mio. kr. foreslås overført til 2026 i forbindelse med overførselssagen, og det samlede anlægsbudget for byggeriet udgør 122 mio. kr.

Ud over udgifter til selve byggeriet er der udgifter på jordforsyningsbudgettet til køb af jord, byggemodning, vejanlæg mv. i relation til det kommende byggeri på 12 mio. kr. i etableringsperioden 2024-28. Det samlede anlægsbudget beløber sig således til 134 mio. kr.

Der søges en anlægsbevilling på 114,6 mio. kr. fordelt med 4,6 mio. kr. i 2026, 62,1 mio. kr. i 2027, 46,3 mio. kr. i 2028 og 1,6 mio. kr. i 2029. Der søges ikke rådighedsbeløb, da rådighedsbeløbene håndteres i forbindelse med budgetlægningen

for 2027 og frem. Placeringen af rådighedsbeløbene koordineres i forhold til byggeriets gennemførelse.

Projektets samlede estimerede anlægsudgifter for byggeriet fordeler sig som vist i tabellen:

Aktivitet	Beløb
Håndværkerudgifter til byggeri inkl.: • uforudsete udgifter, byggeplads, vinterforanstaltninger • belægnings, parkering, beplantning, vandhåndtering, skure og varegård mv.	98.050.000 kr.
Rådgiverhonorar inkl. internt rådgiverbidrag	14.000.000 kr.
Bygherreleverancer: • Legepladsudstyr hhv. skole (2.000.000 kr.) og dagtilbud (1.500.000 kr.) - forudsætning om 50% genbrug • Løst inventar til skole og dagtilbud (2.450.000 kr.) – forudsætning om 50% genbrug fra dagtilbud og 25% genbrug fra skole • Løst inventar inkl. krybber til en ny vuggestuegruppe (550.000 kr.)	6.500.000 kr.
Bygherreadministration, dækker bl.a.: • Projektweb, diverse administrative værktøjer, • Projektforsikring, All Risk Forsikring	550.000 kr.
Øvrige bygherreomkostninger, dækker bl.a.: • Byggesagsgebyr, forundersøgelser, miljø undersøgelser, • Landinspektør, opmåling og afsætning • Mødeudgifter, 1. spadestik, rejsegilde, indvielse • Adgangskontrol, tyverialarm, IT-net og udstyr • Diverse øvrige bygherreomkostninger	2.900.000 kr.
De samlede anlægsudgifter til byggeriet	122.000.000 kr.

Det bemærkes, at der aktuelt er usikkerhed omkring de samlede estimerede anlægsudgifter til byggeriet, hvor usikkerheden særligt knytter sig til håndværkerudgifterne.

Det skyldes dels stigende priser i markedet, og dels uvished om konsekvenserne af øgede energikrav til nybyggeri. Projektets eksterne rådgiver, Pluskontoret, vurderer at anlægsudgifterne kan være cirka 5% højere end det afsatte rådighedsbeløb.

Derfor bør håndværkerudgifterne på nuværende tidspunkt i processen estimeres i et spænd fra ca. 98 mio. kr. til 104,6 mio. kr. Det betyder samtidigt, at den samlede anlægsudgift aktuelt estimeres fra ca. 122 mio. kr. til 128,7 mio. kr.

Byggeprogramudvalget har på den baggrund arbejdet med et prioriteringskatalog og drøftet mulighederne for at gennemføre kompenserende reduktioner i projektet. Det

anbefales dog, at der ikke træffes beslutning om eventuelle reduktioner i projektet på nuværende tidspunkt.

Økonomien i det samlede projekt vil løbende blive kvalitetssikret og reduktionsmuligheder vurderet i forbindelse med udarbejdelse af byggeprojektet og i forbindelse med klargøring til udbud af byggeopgaven og efter licitation. Byrådet modtager status herom forud for budgetlægningen for 2027-2030.

Der er ikke afsat beløb til de samlede årlige driftsbudgetter til løbende bygningsdrift og rengøring samt øgede faste driftsudgifter på dagtilbudsområdet som følge af en udvidelse af antal pladser i vuggestuen. De samlede udgifter vurderes i sammenhæng med forventede besparelser på den løbende bygningsdrift af de gamle bygninger. Det samlede behov vil blive vurderet senere og vil herefter blive indregnet i kommende års budgetter efter ibrugtagning.

Der er øgede faste udgifter til drift af nyt vej- og stianlæg på 145.000 kr. årligt, som allerede er indarbejdet i forbindelse med byggemodningssagen.

INDDRAGELSE

Byggeprogramudvalget har udarbejdet projektforslaget på baggrund af syv møder afholdt i perioden fra februar til oktober 2025. Projektforslaget er udarbejdet i dialog med ledelsen og medarbejderrepræsentanter fra Korsholm skole og Børneunivers og et antal arbejdsgrupper har arbejde med visioner og principper for det kommende byggeri.

Byggeprogramudvalget orienteres og/eller inddrages, hvis der sker væsentlige ændringer og behov for justeringer i projektet, eksempel efter udbud og licitation.

Den 7. april 2025 inviterede Byggeprogramudvalget medlemmer af skolebestyrelsen ved Korsholm skole, dagtilbudsområdebestyrelsen i Hinnerup-Sydvest, Korsholm Idrætsforenings bestyrelse og Lokrådet for Folby-Norring til en orientering om status og plan for byggeriet af den nye skole og børneunivers.

De berørte naboer er orienteret om de kommende planer for etablering af ny vej og signalkryds.

INDSTILLING

Direktøren for Børn og Kultur og direktøren for Teknik og Miljø indstiller til Byrådet:

1. At projektforslaget godkendes.
2. At Byrådet godkender en anlægsbevilling på 114,6 mio. kr. finansieret af de afsatte rådighedsbeløb.
3. At Byrådet i foråret 2026 orienteres om projektets økonomi.

BESLUTNING

Teknik- og Miljøudvalget, 3. december 2025:

Fraværende: René Schneider

Indstilles godkendt.

BESLUTNING

Fraværende: René Schneider

Indstilles godkendt.

Punkt 4: Beredskabsplan for vandforsyning

2017-06623

Bilag

Beredskabsplan for vandforsyning 2025 (D26207389)

Beredskabsplan for vandforsyning

Tidl. politisk behandling	Høring
Forventet sagsgang	TM-U, ØK, BY
Lovgrundlag	Beredskabsloven

Sags-ID: 2017-06623
Dok-ID: 26198687
Sagsbehandler: sabi

SAGENS INDHOLD

Byrådet skal i denne sag tage stilling til "Indsatsplan for vandforsyning", der fungerer som beredskabsplan ved drikkevandsforurening og andre kritiske hændelser på almene vandforsyninger. Planen skal sikre hurtig og effektiv indsats, så normal drift hurtigst muligt kan blive genetableret. Det er en overordnet plan, som danner grundlag for de almene vandforsyningers egne beredskabsplaner. Planen er vedlagt som bilag.

Indsatsplanen er fælles for almene vandforsyninger i Randers, Favrskov, Norddjurs og Syddjurs Kommuner. Planen er en delplan, som indgår i kommunernes overordnede beredskabsplan "Plan for fortsat drift".

Planen anvendes af:

- Kommunernes tekniske forvaltninger (Tilsynsmyndigheden)
- Styrelsen for Patientsikkerhed
- Almene vandforsyninger i kommunerne
- Beredskab & Sikkerhed
- Øvrige relevante aktører.

Planen blev behandlet i Beredskabskommissionen i maj 2025. Planen kan løbende blive opdateret med fx action cards uden ny politisk godkendelse.

VURDERING

Teknik og Miljø vurderer, at Indsatsplanen sikrer, at forurening af drikkevand og andre kritiske hændelser kan blive håndteret hurtigt og effektivt og med mindst mulig gene for forbrugerne.

Planen beskriver beredskabet, herunder hvornår en indsats er nødvendig, hvem der er ansvarlig, og hvordan forureningen eller hændelsen skal håndteres. Planen og action cards er opdateret med fokus på overskuelighed og anvendelighed. Kommunikationsveje samt ansvar og rollefordeling i en beredskabssituation er blevet tydeliggjort, ligesom kontaktfinformationer er blevet opdateret.

ØKONOMI

"Indsatsplan for Vandforsyning" har ingen direkte økonomiske konsekvenser for Favrskov Kommune.

Ved drikkevandsforurening og andre kritiske hændelser, afholder den berørte vandforsyning udgifterne til at genoprette normal drift.

INDDRAGELSE

"Indsatsplan for vandforsyning" har været i høring hos de almene vandforsyninger i Favrskov Kommune. Beredskab & Sikkerhed har foretaget øvrige høringer forud for behandling i Beredskabskommissionen. Der er ikke modtaget høringssvar fra de almene vandforsyninger i Favrskov Kommune.

INDSTILLING

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller til Byrådet:

1. At "Indsatsplan for vandforsyning" godkendes.

BESLUTNING

Teknik- og Miljøudvalget, 3. december 2025:

Fraværende: René Schneider

Indstilles godkendt.

BESLUTNING

Fraværende: René Schneider

Indstilles godkendt.

Punkt 5: Grøn Trepert - Principvedtagelse af omlægningsplan for Lokal Trepert Randers Fjord

2024-08289

Bilag

Procesplan for principvedtagelse af omlægningsplaner i 2025 (D26207082)

Rammer og principper Lokal Trepert Randers Fjord (D26207089)

Opgørelse over potentielle projekter for lavbund og natur indteg... (D26207096)

Kort over potentielle projekter i Favrskov Kommune i omlægningsp... (D26214800)

Følgrebrev til fremsendelse af omlægningsplanen til kommuner (D26207156)

Oversigtskort, der viser alle lavbunds- og kvælstofprojekter (D26218432)

Forudsætningsnotat til omlægningsplanens verificering (D26207146)

Lodsejrbrev udsendt i november 2025 (D26215182)

Grøn Trepert – Principvedtagelse af omlægningsplan for Lokal Trepert for Randers Fjord

Tidl. politisk behandling	BY, 25.03.25, pkt. 14, BY, 26.08.25, pkt. 9
Forventet sagsgang	TM-U, PL-U, ØK, BY
Lovgrundlag	Aftale om Implementering af et Grønt Danmark

Sags-ID: 2024-08289
Dok-ID: 26201221
Sagsbehandler: KASOR

SAGENS INDHOLD

Byrådet skal i denne sag tage stilling til principvedtagelsen af Favrskov Kommunes andel af omlægningsplanen for Lokal Trepert Randers Fjord. I den lokale trepart for Randers Fjord er Landboforeningen Kronjylland, Landboforeningen Midtjylland, Danmarks Naturfredningsforening, Naturstyrelsen og de 13 kommuner i vandoplandet til Randers Fjord repræsenteret.

Med "Aftale om et Grønt Danmark" og "Aftale om Implementering af et Grønt Danmark" har kommunerne ansvaret for den lokale organisering af 23 lokale treparter, der skal koordinere den lokale planlægning og implementering af omlægningsindsatsen.

Favrskov Kommune er medlem af Lokal Trepert Randers Fjord, hvor Silkeborg og Favrskov Kommuner har delt formandskabet, og Viborg Kommune varetager sekretariatsbetjeningen. Favrskov Kommune har varetaget næstformandsskabet.

Hver lokal trepart skal planlægge, koordinere og gennemføre en omlægningsplan indenfor den enkelte treparts geografiske område. Den lokale trepart er et samarbejdsorgan, som skal drøfte, koordinere og tænke i helheder på tværs, og er altså ikke en myndighed. Som del af den lokale trepart for Randers Fjord er Favrskov Kommune forpligtet til løbende at opdatere omlægningsplanen, så den altid anviser en realiserbar vej til indfrielse af målene, jf. bilag "Procesplan for principvedtagelse af omlægningsplaner i 2025".

Den lokale trepart Randers Fjord har udarbejdet et principdokument, der er anvendt som grundlag for udarbejdelsen af omlægningsplanen. Der henvises til bilag "Rammer og principper Lokal Trepert Randers Fjord".

Omlægningsplanen

Omlægningsplanen skal vise vejen til målfrielse af kvælstofs-, lavbunds, skov- og naturindsatsen. I første omgang er fokus målfrielse på kvælstof og lavbund, og den samlede omlægningsplan for Lokal Trepert Randers Fjord opfylder kravet til kvælstofreduktionen til Randers Fjord med en faktor tre.

Omlægningsindsatsen omfatter udtagning af kulstofrige lavbundsgrunde, vådområder, minivådområder, skovrejsning, ekstensivering og andre arealbaserede omlægningsindsatser, herunder at bidrage til bedre vilkår for natur og biodiversitet.

Omlægningsplanen er udarbejdet i IT-plattformen MARS og består af projekter, som kan være på forskellige stadier – fra skitser til projekter, der har opnået tilsagn om tilskud til

gennemførelse. MARS indeholder det samlede overblik over både igangværende og potentielle projekters kvælstofeffekt, arealet af udtagne og planlagte lavbundsjord og skovrejsning, samt omlægningsplanens nuværende og fremtidige potentiale for bidrag til mere natur.

Der gælder generelt, at omlægningsprojekter, som har fået forundersøgelsestilsagn, etableringstilsagn eller er anlagt, i forskellig grad har gennemgået den nødvendige lodsejerinddragelse og myndighedsbehandling, der gør, at projekternes placering er offentligt kendt. Anderledes forholder det sig med skitseprojekterne, der er kommet med i MARS i løbet af 2025. Skitseprojekterne viser, hvor der er potentiale for omlægning, og de har undergået en lav grad af lodsejer-, borger- og interessentinvolvering. De er heller ikke myndighedsbehandlet iht. gældende lovgivning. Dette sker først senere, efterhånden som projekterne konkretiseres og realiseres.

Omlægningsplanen for Lokal Trepert Randers Fjord viser, hvordan 20 lavbundsprojekter og fire større sammenhængende naturområder i Favrskov Kommune bidrager til omlægningsplanen. Se den samlede projektoversigt over projekter i bilaget "Opgørelse over potentielle projekter for lavbund og natur indtegnet i MARS per 27. oktober 2025". Der henvises i øvrigt til bilaget "Kort over potentielle projekter i Favrskov Kommune i omlægningsplan Randers Fjord", hvor placeringen af projekterne kan ses.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) har 15. september 2025 verificeret omlægningsplanen for Lokal Trepert Randers Fjord, som er en del af kystvandgruppen Hevring Bugt. SGAV bemærker i den forbindelse, at omlægningsplanen i betydelig grad overstiger indsatsbehovet.

Kvælstofindsatser i omlægningsplanen

Der er i 2025 et samlet kvælstofindsatsbehov på 305 tons N/år for vandoplandet til Randers Fjord. I denne opgørelse er fratrasket bidraget fra de projekter, som tidligere har fået tilsagn. Lokal Trepert Randers Fjord foreslår med omlægningsplanen potentielle projekter, som er beregnet til en samlet kvælstofeffekt på 869 tons N/år. Der henvises til bilaget "Følgebrev til kommunerne fra Lokal Trepert Randers Fjord". Erfaringsmæssigt vil flere projekter ikke kunne gennemføres eller kun kunne gennemføres med en mindre arealmæssig udstrækning end det, potentialet viser. Der er med de potentielle projekter lavet en robust omlægningsplan, som kan imødekomme indsatsbehovet for både kvælstof og også for CO₂.

Projekter i Favrskov Kommune, der bidrager til kvælstofreduktion i omlægningsplanen, fremgår af skema i bilaget "Opgørelse over potentielle projekter for lavbund og natur indtegnet i MARS per 27. oktober 2025". Favrskov Kommune har identificeret 20 potentielle projekter med en samlet kvælstofreduktion på 48 ton N/år til videre sagsbehandling. Til sammenligning bidrager de projekter i Favrskov Kommune, der allerede er gennemført eller tidligere har fået tilsagn, inden "Aftale om Et Grønt Danmark" blev indgået, med i alt 106 ton N/år. Alle potentielle projekter i MARS samt

gennemførte projekter og projekter med tilsagn fremgår af bilaget "Oversigtskort, der viser alle lavbunds- og kvælstofprojekter".

Lavbundsindsatser i omlægningsplanen

Der er ikke lokale mål for lavbundsindsatsen, som bidrager til reduktion af CO₂, men et samlet nationalt mål om at udtage 140.000 ha kulstofrige lavbundslande inkl. randarealer på landsplan frem mod 2030. Der er ifølge Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø et samlet potentiale i den lokale trepart for Randers Fjord på 16.404 ha. Lokal Trepart Randers Fjord har med udgangspunkt i det potentielle lavbundareal foreslået, at der samlet på tværs af kommunerne medtages 16.233 ha. i omlægningsplanen. Der henvises til bilaget "Følgebrev til fremsendelse af omlægningsplanen til kommuner".

Projekter i Favrskov Kommune, der bidrager til lavbundsindsatsen i omlægningsplanen, fremgår af skema i bilag "Opgørelse over potentielle projekter for lavbund og natur indtegnet i MARS per 27. oktober 2025". Favrskov Kommune har identificeret 20 potentielle projekter med en samlet lavbundsindsats på 1.220 ha til videre sagsbehandling. Til sammenligning bidrager de projekter i Favrskov Kommune, der allerede er gennemført eller tidligere har fået tilsagn, inden "Aftale om Et Grønt Danmark" blev indgået, med ca. 1.038 ha. Der henvises i øvrigt til bilaget "Oversigtskort, der viser alle lavbunds- og kvælstofprojekter".

Naturpotentialer i omlægningsplanen

Omlægningsplanens projekter i Favrskov Kommune, der bidrager til potentialer for beskyttet og strengt beskyttet natur og større sammenhængende naturområder fremgår af bilag "Kort over potentielle projekter i Favrskov Kommune i omlægningsplan Randers Fjord" og "Opgørelse over potentielle projekter for lavbund og natur indtegnet i MARS per 27. oktober 2025". Arealerne består af fire projekter på samlet 6.887 ha, som ved en analyse viser 72 til 84 % overlap med potentiel natur jf. Rapport fra National Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet "[Potentialet for at reservere 30% af landarealet til beskyttede og strengt beskyttede områder i Danmark](#)" herom. Der er ofte overlap mellem arealer med naturpotentiale og lavbundsarealer og arealer med kvælstofindsatser.

Arealer med potentiale for naturområder, der ikke overlapper med lavbundsarealer eller kvælstofindsatser, kan ikke for nuværende tilskudsfinansieres og skal derfor realiseres via finansiering fra fonde mm. Teknik og Miljø forventer at indgå i dialog med relevante fonde for afklaring af finansiering/partnerskab i projekt(er), hvor dette vurderes relevant.

Gudenåplanen i omlægningsplanen

Lokal Trepart Randers Fjord har besluttet, at det tværkommunale projekt Gudenåplanen indgår i arbejdet med omlægningsplanen, uden at det tæller med i opfyldelsen af kravene i regi af aftalerne om et Grønt Danmark. Gudenåplanen har et samlet areal på mere end 40.000 hektar, hvoraf 2.566 hektar er beliggende i Favrskov Kommune.

Kommunerne har med indarbejdelsen ønsket at synliggøre de store potentialer, der ligger i Gudenåplanen, som en samlende naturplan for Gudenådalen og Randers Fjord.

Flere projekter med potentiale for omlægning, skitseprojekter i omlægningsplanen, særligt lavbunds- og vådområdeprojekter, ligger indenfor eller i tilknytning til Gudenåplanens geografi. De bidrager dermed ved etablering konkret til virkeliggørelsen af de fælleskommunale visioner i Gudenåplanen.

I Favrskov Kommune er Gudenåplanens områder medtaget i omlægningsplanen som store sammenhængende naturområder.

Forudsætninger

Lokal Trepert Randers Fjord har valgt at udarbejde en omlægningsplan, som leverer mere end indsatsbehovet på kvælstof. Det er primært gjort for at reducere risikoen for at skulle genbesøge lodsejere og opstarte processer med lodsejerinddragelse ad flere omgange, men også for at tage højde for følgende forudsætninger:

- Opgaven fra Lokal Trepert Randers Fjord har været at indtegne alle potentielle arealer på lavbundslande, som er egnede til indsatser under tilskudsordningerne for lavbundsprojekter. Det betyder alene, at omlægningsplanen leverer 90 pct. mere end indsatsbehovet på kvælstof
- Erfaringen fra det tidligere arbejde med vandområdeplanernes projekter af samme type har vist, at der vil være et frafald fra skitseprojektniveau og frem mod realisering, hvilket f.eks. kan skyldes, at lodsejere ikke ønsker at deltage i projekter
- MARS anvender standardtal til beregning af projekternes kvælstofeffekt. Erfaringer fra tidligere vådområdeprojekter og lavbundsprojekter i oplandet til Randers Fjord har vist, at de reelle effekter af projekterne typisk er lavere end de i MARS beregnede effekter.

Der henvises til bilag "Forudsætningsnotat til omlægningsplanens verificering".

Skovrejsning

Der var i det foreløbige udkast til omlægningsplanen i august 2025 medtaget tre mindre skovrejsningsprojekter, som allerede er besluttet til realisering. De er ikke med i den omlægningsplan, som nu er godkendt i Lokal Trepert Randers Fjord. Det er aftalt mellem parterne, at skovrejsningsprojekterne medtages i 2026.

Videre proces

Når omlægningsplanen er principvedtaget af alle kommunalbestyrelser i den lokale trepart, publicerer Viborg Kommune som sekretariatskommune omlægningsplanen i MARS, så omlægningsplanen bliver offentligt tilgængelig.

Kommunerne skal i samarbejde med de lokale treparter efter principvedtagelsen i 2025 og frem mod 2030 sikre en løbende opdatering af omlægningsplanen.

VURDERING

Teknik og Miljø vurderer, at en principvedtagelse af omlægningsplanen for Randers Fjord er medvirkende til, at Favrskov Kommune bidrager til, at kommunen lever op til de nationale krav, som er fastlagt i rammeaftalen mellem Ministeriet for Grøn Trepert og KL, og markerer Favrskov Kommunes deltagelse i den fælles grønne omstilling.

Principvedtagelsen indebærer ikke en godkendelse af de enkelte projekter, men er en politisk tilkendegivelse af, at kommunen ønsker at arbejde videre med omlægningsindsatsen i samarbejde med de enkelte lodsejere og den lokale trepart.

Teknik og Miljø vurderer, at der med principvedtagelsen bliver givet mulighed for at videreudvikle og kvalificere de potentielle projekter, som fremgår af den dynamiske omlægningsplan i MARS-plattformen. Forvaltningen vurderer, at denne tilgang giver den nødvendige fleksibilitet til at tilpasse projekterne i takt med, at der opnås ny viden, og at lodsejerdialog og myndighedsbehandling kan gennemføres i et tempo, der sikrer lokal opbakning og faglig kvalitet. Samtidig styrker principvedtagelsen det lokale ejerskab og samarbejdet mellem kommune, lodsejere, landbrug og naturinteresser.

Teknik og Miljø anbefaler derfor, at byrådet principvedtager omlægningsplanen for Randers Fjord, som den foreligger i MARS, og tilkendegiver, at Favrskov Kommune ønsker at arbejde videre med omlægningsindsatsen i overensstemmelse med de principper, der er udarbejdet af den lokale trepart.

ØKONOMI

Der er ingen økonomiske konsekvenser.

INDDRAGELSE

Der har været afholdt to lodsejermøder i april 2025 om arealomlægningerne. Møderne blev afholdt sammen med landbruget, og til møderne var det muligt at stille spørgsmål og bidrage med forslag til potentielle projekter.

Der var god tilslutning med adskillige fremmødte og positiv interesse for sagen. Favrskov Kommune har ultimo juli 2025 udsendt et brev via E-Boks til alle lodsejere, der har arealer på over to ha, som indgår i omlægningsplanen, med yderligere information om den grønne trepart.

Der er modtaget ca. 70 henvendelser på baggrund af lodsejermøderne og lodsejerbrevene, hvoraf nogle af disse bidrager til potentielle projekter i omlægningsplanen. Favrskov Kommune har herefter også udsendt et lodsejerbrev ultimo november 2025 via E-boks til alle lodsejere, der har arealer, der kan indgå i de potentielle projekter i omlægningsplanen, som vedtaget i den lokale trepart Randers Fjord. Brevet er vedlagt som bilag "Lodsejerbrev udsendt i november 2025".

Sideløbende arbejder Favrskov Kommune i samarbejde med lodsejerne med at udvikle projekterne i omlægningsplanen frem mod realisering. Herunder øvrig myndighedsbehandling og tilpasning af kommuneplanen om nødvendigt.

Der forventes at være behov for tværgående indsatser i relation til øvrig kommunal planlægning i forbindelse med implementeringen af projekterne, der går på tværs af kommunegrænsen.

INDSTILLING

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller til Byrådet:

1. At omlægningsplanen for Favrskov Kommunes andel af Lokal Trepert Randers Fjord principvedtages.
2. At der arbejdes videre med de projekter i omlægningsplanen, der i IT-plattformen MARS er registreret inden for egen kommunegrænse.

BESLUTNING

Teknik- og Miljøudvalget, 3. december 2025:

Fraværende: René Schneider

Indstilles godkendt.

BESLUTNING

Fraværende: René Schneider

Indstilles godkendt.

Punkt 6: Grøn Trepert - Principvedtagelse af omlægningsplan for Lokal Trepert for Århus Bugt

2025-01514

Bilag

Kommissorium for Lokal Trepert Aarhus Bugt (D26207182)

Fælles principper for udarbejdelse af omlægningsplanen for Lokal... (D26207188)

Kort og beskrivelse af potentiel projekt ved Lading Sø i omlægning... (D26207196)

Følgrebrev med aftalenotat (D26207194)

Kortbilag fra Aarhus Bugt (D26207172)

Lodsejrbrev udsendt i november 2025 (D26215181)

Omlægningsplan verificeret Lokal Trepert Aarhus Bugt (D26207178)

Grøn Trepert – Principvedtagelse af omlægningsplan for Lokal trepart for Aarhus Bugt

Tidl. politisk behandling	BY, 25.03.25, pkt. 14, BY, 26.08.25, pkt 9
Forventet sagsgang	TM-U, PL-U, ØK, BY
Lovgrundlag	Aftale om Implementering af et Grønt Danmark

Sags-ID: 2025-01514
Dok-ID: 26202499
Sagsbehandler: KASOR

SAGENS INDHOLD

Byrådet skal i denne sag tage stilling til principvedtagelse af Favrskov Kommunes andel af omlægningsplanen for Lokal Trepert Aarhus Bugt. I den lokale trepart for Aarhus Bugt er Landboforeningen Kronjylland, Odder-Skanderborg Landboforening, Danmarks Naturfredningsforening, Naturstyrelsen og de syv kommuner i vandoplandet til Aarhus Bugt repræsenteret.

Med Aftale om et Grønt Danmark og Aftale om Implementering af et Grønt Danmark har kommunerne ansvaret for den lokale organisering af 23 lokale treparter, der skal koordinere den lokale planlægning og implementering af omlægningsindsatsen.

Favrskov Kommune er medlem af Lokal Trepert Aarhus Bugt, hvor Aarhus Kommune har formandskabet og står for sekretariatsbetjeningen.

Hver lokal trepart skal planlægge, koordinere og gennemføre en omlægningsplan indenfor den enkelte treparts geografiske område. Den lokale trepart er et samarbejdsorgan, som skal drøfte, koordinere og tænke i helheder på tværs, og er altså ikke en myndighed. Som en del af den lokale trepart for Aarhus Bugt er Favrskov Kommune forpligtet til løbende at opdatere omlægningsplanen, således at den altid anviser en realiserbar vej til indfrielse af målene, jf. bilaget "Kommissorium for Lokal Trepert Aarhus Bugt".

Den lokale trepart Aarhus Bugt har udarbejdet et principdokument, der er anvendt som grundlag for udarbejdelsen af omlægningsplanen. Der henvises til bilag "Fælles principper for udarbejdelse af omlægningsplanen for Lokal Trepert Aarhus Bugt". Favrskov Kommunes administrative observatør og Teknik og Miljø har gennem hele forløbet deltaget aktivt i arbejdet med planen.

Omlægningsplanen

Omlægningsplanen skal vise vejen til målfrielse af kvælstofs-, lavbunds, skov- og naturindsatsen. I første omgang er fokus målfrielse på kvælstof og lavbund.

Omlægningsindsatsen omfatter udtagning af kulstofrige lavbundsgrunde, vådområder, minivådområder, skovrejsning, ekstensivering og andre arealbaserede omlægningsindsatser, herunder at bidrage til bedre vilkår for natur og biodiversitet.

Omlægningsplanen er udarbejdet i IT-plattformen MARS og består af projekter, som kan være på forskellige stadier – fra skitser til reelle projekter, der har opnået tilsagn om tilskud til gennemførelse. MARS indeholder det samlede overblik over både

igangværende og potentielle projekters kvælstofeffekt, arealet af udtagne og planlagte lavbundsjord og skovrejsning, samt omlægningsplanernes nuværende og fremtidige bidrag til mere natur.

Det gælder generelt, at omlægningsprojekter, som har fået forundersøgelsestilsagn, etableringstilsagn eller er anlagt, i forskellig grad har gennemgået den nødvendige lodsejerinddragelse og myndighedsbehandling, der gør, at projekternes placering er offentligt kendt. Anderledes forholder det sig med skitseprojekterne, der er kommet med i MARS i løbet af 2025. Skitseprojekterne viser, hvor der er potentiale for omlægning, og de har undergået en lav grad af lodsejer-, borger- og interessentinvolvering. De er heller ikke myndighedsbehandlet iht. gældende lovgivning. Dette sker først senere, efterhånden som projekterne konkretiseres og realiseres.

Omlægningsplanen for Lokal Trepert Aarhus Bugt viser ét projekt i Favrskov Kommune, der bidrager til denne omlægningsplan. Der henvises til bilaget "Kort og beskrivelse af potentielt projekt ved Lading Sø i omlægningsplan Aarhus Bugt".

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) har 1. oktober 2025 verificeret omlægningsplanen for Lokal Trepert Aarhus Bugt, som er en del af kystvandgruppen Aarhus Bugt. SGAV bemærker i den forbindelse, at der er planlagt projekter for mere end indsatsbehovet.

Kvælstofindsatser i omlægningsplanen

Der er et samlet kvælstofindsatsbehov på 2,6 tons N/år for vandoplandet til Aarhus Bugt. Lokal Trepert Aarhus Bugt foreslår med omlægningsplanen potentielle projekter, som i MARS er beregnet til en samlet kvælstofeffekt på 62 tons N/år for Aarhus Bugt. Der henvises til bilagene "Følgebrev med aftalenotat", "Kortbilag fra Aarhus Bugt" og "Omlægningsplan verificeret Lokal Trepert Aarhus Bugt". Indsatsbehovet er relativt begrænset, men det er et stort opland til Aarhus Bugt, hvor der er budt ind med potentielle projekter fra mange kommuner.

Favrskov Kommune har identificeret ét potentielt projekt med mulighed for en samlet kvælstofreduktion på 2 tons til videre sagsbehandling. I Favrskov Kommune er der endnu ikke indgået tilsagn til forundersøgelse af projektet. Der henvises til bilaget "Kort og beskrivelse af potentielt projekt ved Lading Sø i omlægningsplan Aarhus Bugt".

Lavbundsindsatser i omlægningsplanen

Der er ikke lokale mål for lavbundsindsatsen, som bidrager til reduktion af CO₂, men et samlet nationalt mål om at udtage 140.000 ha kulstofrige lavbundslande inkl. randarealer på landsplan frem mod 2030. I hovedvandoplandet Aarhus Bugt er bruttopotentialet for kulstofrig jord omkring 1.500 ha. Lokal Trepert Aarhus Bugt har med udgangspunkt i det potentielle lavbundsareal foreslået, at der samlet på tværs af kommunerne medtages skitseprojekter på 849 ha. i omlægningsplanen. Der henvises til bilaget "Følgebrev med aftalenotat".

Projekter i Favrskov Kommune, der bidrager til lavbundsindsatsen i omlægningsplanen, fremgår af skema i bilag "Kort og beskrivelse af potentielt projekt ved Lading Sø i omlægningsplan Aarhus Bugt". Favrskov Kommune har sammen med Skanderborg Kommune identificeret ét potentielt skitseprojekt med en samlet lavbundsindsats på 52,2 hektar til videre sagsbehandling.

Forudsætninger

Der er i omlægningsplanen til Lokal Trepert Aarhus Bugt fokuseret på kvælstofreduktion og udpegnig af kulstofrige jorde, som kan indgå i Danmarks Grønne Arealfond. Der er endnu ikke kortlagt større sammenhængende naturområder.

Lavbundsprojekter er indtegnet med robuste grænser for at estimere nødvendige arealer, men grænserne er ikke endelige og skal vurderes i dialog med lodsejere. Der ses også på muligheder for yderligere omlægning og synergier.

I øvrigt henvises til bilaget "Følgebrev med aftalenotat".

Videre proces

Når omlægningsplanen er principvedtaget af alle kommunalbestyrelser i den lokale trepart, publicerer Aarhus Kommune som sekretariatskommune omlægningsplanen i MARS, så omlægningsplanen bliver offentligt tilgængelig.

Kommunerne skal i samarbejde med de lokale treparter efter principvedtagelsen i 2025 og frem mod 2030 sikre en løbende opdatering af omlægningsplanen.

VURDERING

Teknik og Miljø vurderer, at en principvedtagelse af omlægningsplanen for Aarhus Bugt er medvirkende til, at Favrskov Kommune bidrager til, at kommunen lever op til de nationale krav, som er fastlagt i rammeaftalen mellem Ministeriet for Grøn Trepert og KL, og markerer Favrskov Kommunes deltagelse i den fælles grønne omstilling.

Principvedtagelsen indebærer ikke en godkendelse af de enkelte projekter, men er en politisk tilkendegivelse af, at kommunen ønsker at arbejde videre med omlægningsindsatsen i samarbejde med den lokale trepart.

Teknik og Miljø vurderer, at der med principvedtagelsen bliver givet mulighed for at videreudvikle og kvalificere projektet, som fremgår af den dynamiske omlægningsplan i MARS-plattformen. Forvaltningen vurderer, at denne tilgang giver den nødvendige fleksibilitet til at tilpasse projekterne i takt med, at der opnås ny viden, og at lodsejerdialog og myndighedsbehandling kan gennemføres i et tempo, der sikrer lokal opbakning og faglig kvalitet. Samtidig styrker principvedtagelsen det lokale ejerskab og samarbejdet mellem kommune, lodsejere, landbrug og naturinteresser.

Teknik og Miljø anbefaler derfor, at byrådet principvedtager omlægningsplanen for Aarhus Bugt, som den foreligger i MARS, og tilkendegiver, at Favrskov Kommune

ønsker at arbejde videre med omlægningsindsatsen i overensstemmelse med de principper, der er udarbejdet af den lokale trepart.

ØKONOMI

Der er ingen økonomiske konsekvenser.

INDDRAGELSE

Der har været afholdt to lodsejermøder i april 2025 om arealomlægningerne. Møderne blev afholdt sammen med landbruget, og til møderne var det muligt at stille spørgsmål og bidrage med forslag til potentielle projekter.

Der var god tilslutning med adskillige fremmødte og positiv interesse for sagen. Favrskov Kommune har ultimo juli 2025 udsendt et brev via E-Boks til alle lodsejere med arealer over to ha., som indgår i omlægningsplanerne, med yderligere information om den grønne trepart.

Der er modtaget ca. 70 henvendelser på baggrund af lodsejermøderne og lodsejerbrevene, hvoraf nogle af disse har bidraget til potentielle projekter i omlægningsplanerne. Favrskov Kommune har herefter også udsendt et lodsejerbrev ultimo november 2025 via E-boks til alle lodsejere, der har arealer, der kan indgå i de potentielle projekter i omlægningsplanen, som vedtaget i den lokale trepart Aarhus Bugt. Brevet er vedlagt som bilag "Lodsejerbrev udsendt i november 2025".

Sideløbende arbejder Favrskov Kommune sammen med lodsejere med at udvikle projekterne frem mod realisering. Herunder øvrig myndighedsbehandling og tilpasning af kommuneplanen om nødvendigt.

Der forventes at være behov for tværgående indsatser i relation til øvrig kommunal planlægning i forbindelse med implementeringen af mulige projekter, der går på tværs af kommunegrænsen.

INDSTILLING

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller til Byrådet:

1. At omlægningsplanen for Favrskov Kommunes andel af Lokal Trepert Århus Bugt principvedtages.
2. At der arbejdes videre med de projekter i omlægningsplanen, der i IT-plattformen MARS er registreret inden for egen kommunegrænse.

BESLUTNING

Teknik- og Miljøudvalget, 3. december 2025:

Fraværende: René Schneider

Indstilles godkendt.

BESLUTNING

Fraværende: René Schneider

Indstilles godkendt.

Punkt 7: Forslag til Naturplan 2025 og tillæg nr. 6 til Kommuneplan 2025-36

2025-07618

Bilag

Naturplan 2025 - Arealstrategikort (D26204575)

Naturplan 2025 og Forslag til tillæg nr. 6 til Kommuneplan 2025-... (D26210309)

Forslag til Naturplan 2025 og Tillæg nr. 6 til Kommuneplan 2025-36

Tidl. politisk behandling BY, 25.03.2025, pkt. 14

Forventet sagsgang PL-U, TM-U, ØK, BY

Lovgrundlag Planloven

Sags-ID: 2025-07618
Dok-ID: 26196850
Sagsbehandler: MABPE

SAGENS INDHOLD

Byrådet skal i denne sag tage stilling til "Forslag til Naturplan 2025" og tilhørende "Forslag til tillæg nr. 6 til Kommuneplan 2025-36" med henblik på efterfølgende offentlig høring i otte uger.

"Forslag til Naturplan 2025" har udgangspunkt i [Aftale om Implementering af et Grønt Danmark](#), som er en bred landspolitisk aftale, og den [Grønne Treparts omlægningsplaner](#) for vandoplandene Randers Fjord og Aarhus Bugt.

Med afsæt i de nationale målsætninger og regionale omlægningsplaner, præsenterer "Forslag til Naturplan 2025" Favrskov Kommunes vision for den overordnede fremtidige anvendelse af arealer i landområderne. Naturplanen fremlægger denne vision i form af følgende punkter:

- Byrådets målsætning
- Naturplanens kort og arealstrategi
- Baggrundsanalyse
- Kommuneplantillæg.

Byrådets målsætning

Byrådet ønsker en bæredygtig og helhedsorienteret udvikling af landområderne, og derfor skal naturplanens arealstrategi bidrage til:

- Mindre CO₂ og kvælstofudledning via lavbundsprojekter
- Mere skov og bedre beskyttelse af drikkevandet
- Plads til byudvikling og vedvarende energianlæg
- Et mere bæredygtigt landbrug
- Større biodiversitet og flere naturoplevelser
- Forebygge oversvømmelser
- At skabe og bevare værdifulde landskaber.

Naturplanens kort og arealstrategi

Det centrale omdrejningspunkt er arealstrategikortet. Kortet viser overordnet den fremtidige placering af større sammenhængende områder med landbrugsinteresse, lavbund eller natur og skov og hertil større byvækstretninger og vedvarende energianlæg. Kortet er vedlagt som bilag.

Arealstrategien beskriver, hvordan Byrådets målsætning kommer til udtryk i den fremtidige arealanvendelse i landområderne. Dette udfoldes for de enkelte temaer f.eks. landbrug og grundvand.

Baggrundsanalyse

Baggrundsanalysen beskriver grundlaget for arealstrategien, idet der i baggrundsanalysen bliver set nærmere på de eksisterende forhold for landområderne. Analysen tager udgangspunkt i den nuværende arealanvendelse, og der er blevet set nærmere på eksisterende data for de enkelte typer arealer. Det gælder eksempelvis en analyse af landbrugsjorder ift. kortlægning af områder med bedst potentiale for arealomlægning til anden anvendelse end landbrug.

Kommuneplantillæg

Med "Forslag til Naturplan 2025" følger også tilhørende "Forslag til tillæg nr. 6 til Kommuneplan 2025-36" med henblik på at forankre Naturplan 2025 i kommuneplanen. Kommuneplantillægget ændrer i retningslinjerne for:

- 2.4 Landbrug
- 5.3 Grønt Danmarkskort
- 5.6 Økologiske- og potentielle økologiske forbindelser
- 5.7 Skov.

Tillægget justerer kommuneplanens udpegning af *"særlige værdifulde landbrugsområder"* og *"udbygningsområder for store husdyrbrug"* i forlængelse af Naturplanens arealstrategi. Dermed kommer udpegningen i højere grad til at stemme overens med placeringen af de bedste landbrugsjorder.

Tillægget medfører også en tilpasning af udpegningerne af *"økologiske forbindelser"*, *"potentielle økologiske forbindelser"* og *"Grønt Danmarkskort"* i forlængelse af omlægningsplanen for Randers Fjord, så kvaliteten af kommuneplanens udpegning forøges.

Tillægget udpeger enkelte nye områder, hvor skovrejsning er ønsket. Samtidig udvides de områder, hvor skovrejsning er uønsket, og der indføres en ny kategori: *"Skovrejsning uønsket af hensyn til landbrugsinteresser"*.

Formålet med den nye udpegning af områder, hvor skovrejsning er uønsket, er at understøtte, at de mest produktive landbrugsarealer med færrest miljøbegrænsninger fortsat anvendes til fødevareproduktion. Skovrejsning bør i stedet ske på arealer, der er mindre velegnede til landbrug.

Der vil være større fleksibilitet i den nye udpegning af områder med skovrejsning uønsket end i den tidligere udpegning. I områder udpeget af hensyn til landbrugsinteresse vil det i flere tilfælde stadig være muligt at få tilladelse til skovrejsning – i modsætning til de områder, hvor skovrejsning er uønsket af hensyn til bl.a. natur- og landskabshensyn. Muligheden for alligevel at få tilladelse til skovrejsning gælder ved:

- Behov for drikkevandsbeskyttelse
- Mulighed for at styrke natur i tilstødende områder
- Arealet er uhensigtsmæssigt til landbrugsdrift

- Skovrejsning i mindre omfang ved nærliggende bolig.

Naturplanen er udarbejdet som en webbaseret plan, der kan tilgås via link: [Favrskov - Naturplan 2025 - Favrskov Kommune](#) *Indtil planen er offentlig tilgængelig - benyt da Brugernavn: "Favrskov25" og Kode: "Favrskov25"*. Planforslaget er også vedlagt som bilag i pdf-format.

VURDERING

Teknik og Miljø vurderer, at naturplanens arealstrategi sætter en bæredygtig vision for den fremtidige arealanvendelse for landområderne i Favrskov Kommune. Visionen viser, hvordan de nationale målsætninger for arealomlægning tænkes ind i en fremtid, hvor der er plads til bl.a. skovrejsning, drikkevandsbeskyttelse, vedvarende energianlæg, byudvikling, bæredygtig landbrugsproduktion, biodiversitet, samt reduceret CO₂e-udledning og kvælstofudvaskning.

De kommende år forventes det, at der kommer mere viden om bl.a. landskaber, sårbart grundvand og nationale rammer for naturgenopretningsprojekter. Den nye viden vil medføre, at der på baggrund af opdaterede analyser og rammer bør udarbejdes en naturplan version 2.0, hvor bl.a. placeringen af natur- og skovområder konkretiseres yderligere. Naturplan 2025 skal derfor ses som første skridt frem mod en senere mere detaljeret arealstrategi.

Teknik og Miljø vurderer, at naturplanens kommuneplantillæg giver mulighed for at afvise større skovrejsningsprojekter, som foreslås anlagt på arealer, der mest hensigtsmæssigt bliver bevaret med henblik på landbrugsdrift. Denne tilgang vil bidrage til, at arealomlægningen sker mest hensigtsmæssigt ift. både at udnytte synergier og arealernes potentialer optimalt.

ØKONOMI

Naturplanen har ingen direkte økonomiske konsekvenser for Favrskov Kommune.

Implementeringen af arealomlægningsprojekter sker som udgangspunkt via statslige og EU-finansierede tilskudsordninger. Hvis det bliver relevant, at Favrskov Kommune går aktivt ind i realiseringen af konkrete projekter, strategiske opkøb og lignende, vil Byrådet få forelagt selvstændige politiske sager herom.

Eventuel igangsætning af en naturplan version 2.0 vil blive forelagt for Byrådet som en selvstændig politisk sag.

INDDRAGELSE

Borgerinddragelse og kommunikation sker efter reglerne i planloven. Dette betyder, at "Forslag til Naturplan 2025 – Tillæg til Kommuneplan 2025-36" bliver fremlagt i offentlig høring i minimum otte uger.

Forvaltningen vil annoncere planforslaget via landboforeningerne og DN og afholde opfølgende møder med disse foreninger, såfremt foreningerne ønsker det.

INDSTILLING

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller til Byrådet:

1. At "Forslag til Naturplan 2025 – Tillæg til Kommuneplan 2025-36" godkendes og fremlægges i offentlig høring i minimum otte uger.

BESLUTNING

Teknik- og Miljøudvalget, 3. december 2025:

Fraværende: René Schneider

Indstilles godkendt.

BESLUTNING

Fraværende: René Schneider

Indstilles godkendt.

Punkt 8: Anlægsbevilling til implementering af Klimaplanen 2050 i 2026

2022-06016

Bilag

Nye klimaindsatser 2026 (D26195795)

Anlægsbevilling til implementering af Klimaplan 2050 i 2026

Tidl. politisk behandling

Forventet sagsgang TM-U, ØK, BY

Lovgrundlag

Sags-ID: 2022-06016
Dok-ID: 26181161
Sagsbehandler: NJES

SAGENS INDHOLD

Byrådet skal i denne sag tage stilling til en anlægsbevilling på 4,6 mio. kr. i 2026 til anlægsblok A-222 "Implementering af klimaplan 2050". Derudover skal Byrådet tage stilling til nye klimaindsatser til klimaplanens indsatskatalog.

Byrådet vedtog den 27. september 2022 [Klimaplan 2050](#), som sætter rammen for kommunens arbejde på klimaområdet i perioden fra 2022 til 2026. I tilknytning til klimaplanen vedtog Byrådet et [indsatskatalog](#) med 48 konkrete tiltag, der bidrager til, at Favrskov Kommune, som geografisk område, kan opnå klimaneutralitet inden 2050. Den 25. juni 2024 vedtog Byrådet tilføjelsen af [ti nye indsatser](#) (side 79) til det eksisterende indsatskatalog.

Indsatskataloget implementeres løbende. Den 20. december 2022 vedtog Byrådet den første anlægsbevilling til "Implementering af klimaplanen 2050" på 4,3 mio. kr. i 2023 og 4 mio. kr. i 2024. For 2025 opjusterede Byrådet de afsatte anlægsmidler til 4,6 mio. kr.

I bevillingen for 2026 er der afsat midler til finansiering af ni nye klimaindsatser i 2026. De resterende udgiftsområder er justeret derefter.

Kommunens arbejde med at bortforpagte arealer videreføres med henblik på økologisk drift jf. den præcisering af anlægsblok A-222 Implementering af Klimaplan 2050 der fremgår af Budget 2026-29.

VURDERING

Klimaplanens indsatskatalog indeholder fem områder og en række konkrete indsatser, der hver især bidrager til en reduktion i udledningen af drivhusgasser i Favrskov Kommune. Ved vedtagelsen af Klimaplan 2050 besluttede Byrådet, at der årligt skal udarbejdes nye klimaindsatser.

Teknik og Miljø foreslår, at nedenstående indsatser tilføjes til klimaplanens indsatskatalog. Bilag 1 giver en detaljeret gennemgang af indsatserne, herunder eventuelle udgifter forbundet med de enkelte indsatser.

Energi

1. Energi- og varmeoptimering af større landbrug.
2. Analyse af fremtidens behov for strøm og udarbejdelse af en 'Strategisk Energiplan'.
3. Udvikling af investeringskoncept for termonet som kollektiv varmeløsning til landdistrikterne.

4. Undersøgelse af muligheder for at udnytte varme fra drikkevand.

Transport

5. Skolebus kampagne 'Ny i Bussen'.

Landbrug og arealanvendelse

6. Efteruddannelse af landbrugssagsbehandlere og vejledning om klimatiltag ved tilsyn.
7. Kvashegn ved grundejerforeninger og skoler.
8. Understøtte mere privat skovrejsning.

Kommunen som koncern

9. Klimafleksibel sagsbehandling af nybyggerier.
10. Fremme af klimavenlige rammer for byudviklingen.
11. Kompetencepartnerskab om klima for byggeaktører i Favrskov Kommune.
12. KlimaFond i Favrskov Kommune.
13. Mindre engangsservice i kommunen.
14. Indarbejdelse af CO₂-udledning i beslutningsprocessen ved kloakeringsprojekter (Favrskov Forsyning).
15. Indkøbspolitik som grøn løftestang.
16. Klimakloge valg – nøjsomt forbrug i kommunen.
17. Klimavenlig bilflåde 2030 (Favrskov Forsyning).
18. Mindre drift af Forsyningens regnvandsbassiner og grønne områder (Favrskov Forsyning).
19. Reduceret CO₂-udledning fra kommunale vejanlæg.

Tværgående indsatser

20. Grønne netværk og klimavenlige fællesskaber.

Implementeringen af klimaindsatser sker via samarbejde, partnerskaber og facilitering. På den baggrund vedtog Byrådet i forbindelse med Budget 2026-29 at afsætte budgetmidler til implementeringsopgaven (A-222 "Implementering af Klimaplan 2050").

ØKONOMI

Som beskrevet i klimaplanens indsatskatalog kræver implementeringen af flere af indsatserne en særskilt indsats og økonomi.

Det bemærkes, at der i Budget 2026-29 er afsat rådighedsbeløb i 2027, 2028 og 2029 til implementeringsopgaven. Klimaregnskabet for Favrskov Kommune opdateres årligt, hvorfor det løbende vurderes i hvilket omfang, der skal indarbejdes nye indsatser.

Beløbene fordeler sig som følgende:

Emne og beløb i 1.000 kr.	2026
Energi	
Øgede ressourcer til energiområdet	300

Ny indsats: Energi- og varmeoptimering af større landbrug	150
Transport	
Ressourcer til CO2-reducerende tiltag	350
Ny indsats: Skolebuskampagnen 'Ny i bussen'	75
Landbrug og arealanvendelse	
Partnerskab med landbruget om nedbringelse af CO2-udledning	200
Ny indsats: Efteruddannelse af landbrugssagsbehandlere og vejledning om klimatiltag ved tilsyn	25
Ny indsats: Kvashegn ved grundejerforeninger og skoler	50
Skovrejsning	1350
Planlægning og udførelse af skovrejsningsindsats	450
Øgede ressourcer til vådområder	900
Kommunen som koncern	
Ny indsats: Klimafleksibel sagsbehandling af nybyggerier	150
Ny indsats: Fremme af klimavenlige rammer for byudvikling	100
Ny indsats: Kompetencepartnerskab om klima for byggeaktører i Favrskov Kommune	100
Ny indsats: Klimafond	50
Tværgående indsatser	
Ressourcer til borgerrettede indsatser	300
Ny indsats: Grønne netværk og klimavenlige fællesskaber	50
Sum	4600

I 2026 recertificeres Favrskov Kommunes klimaplan, hvilket potentielt medfører en ændring i indsatserne.

INDSTILLING

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller til Byrådet:

1. At der gives en anlægsbevilling på 4,6 mio. kr. til "Implementering af Klimaplan 2050" finansieret af det afsatte rådighedsbeløb på 4,6 mio. kr. i 2026.
2. At de nye klimaindsatser godkendes og tilføjes til Klimaplanens indsatskatalog.

BESLUTNING

Teknik- og Miljøudvalget, 3. december 2025:

Fraværende: René Schneider

Indstilles godkendt.

BESLUTNING

Fraværende: René Schneider

Indstilles godkendt.

Punkt 9: Orientierungspunkt

Orienteringspunkt

Tidligere politisk behandling _____

Forventet sagsgang _____ TM-U _____

Lovgrundlag _____

SAGENS INDHOLD

Gensidig orientering og eventuelt.

INDSTILLING

Direktøren for Teknik- og Miljø indstiller til Teknik- og Miljøudvalget:

1. At tage orienteringen til efterretning.

BESLUTNING

Fraværende: René Schneider

Godkendt.

Punkt 10: Digitalt underskriftsark

Digitalt underskriftsark

SAGENS INDHOLD

Teknik- og Miljøudvalget skal godkende beslutningsprotokollen for mødet. Det foregår digitalt.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert udvalgsmedlem, som har deltaget i mødet, underskrive ved at trykke på "godkend" i øverste venstre hjørne.

BESLUTNING

Fraværende: René Schneider

Godkendt.